

Spis treści

Wstęp	17
1. Szybkie wprowadzenie do wbudowanego Linuksa	23
1.1. Architektura	24
1.2. Linux = Linux wbudowany	25
1.3. „Widok z helikoptera”	26
1.4. ARM	31
1.4.1. Cortex	33
1.4.2. OMAP	33
1.4.3. Operacje zmiennoprzecinkowe	33
1.4.4. XScale	34
2. Bardzo szybki start	35
2.1. Zanim zaczniemy	35
2.2. Cross-kompilator	36
2.3. Jądro – przygotowanie	37
2.4. Podstawowe narzędzia	38
2.5. Biblioteka standardowa C	39
2.6. Pliki urządzeń, skrypty startowe i konfiguracja	39
2.7. Ramdysk	42
2.7.1. Jądro – kompilacja	42
2.7.2. Uruchomienie systemu w emulatorze	42
2.8. Uruchomienie systemu na urządzeniu	43
3. Środowisko cross-kompilacji dla architektury ARM	45
3.1. Po co nam cross-kompilator?	46
3.2. Zanim zaczniemy: Decyzje projektowe	47
3.2.1. Nazwa toolchaina i jej znaczenie	48
3.2.2. (E)ABI	50

3.2.3.	Wersja procesora i architektury	52
3.2.4.	Zestawy instrukcji: ARM i Thumb	54
3.2.5.	Kolejność bajtów w słowie	55
3.2.6.	Operacje zmiennoprzecinkowe	56
3.2.7.	Obsługa wątków	57
3.3.	Zaczynamy: Przygotowanie systemu	58
3.3.1.	Konto robocze	58
3.3.2.	Środowisko	59
3.4.	Pliki nagłówkowe jądra	60
3.5.	GMP	61
3.6.	MPFR	61
3.7.	MPC	61
3.8.	Zlib	62
3.8.1.	Binutils	62
3.9.	GCC – wersja pomocnicza	65
3.10.	Biblioteka standardowa C	66
3.10.1.	uClibc	67
3.10.2.	eglibc	69
3.11.	libelf	74
3.12.	GCC – wersja docelowa	74
3.13.	Korzystanie z toolchaina	76
3.13.1.	Dodatkowe biblioteki kompilatora	76
3.13.2.	chrpath	76
3.13.3.	Usuwanie zbędnych symboli debugera	78
3.13.4.	Prosta weryfikacja działania kompilatora	78
3.14.	Co dalej?	79
4.	Narzędzia automatyczne	81
4.1.	Gotowe toolchainy	82
4.1.1.	CodeSourcery	83
4.1.2.	Linaro	85
4.2.	Crosstool-ng	85
4.2.1.	Instalacja	85
4.2.2.	Konfiguracja i budowanie toolchaina	86
4.2.3.	Minimalna wspierana wersja jądra	89
4.2.4.	Konfiguracja dla procesorów armv7	91

4.2.5.	Toolchain prekonfigurowany	91
4.3.	Buildroot	92
4.3.1.	Instalacja	93
4.3.2.	Konfiguracja z nowym toolchainem	93
4.3.3.	Wybór programów i bibliotek	94
4.3.4.	Format docelowego systemu plików	96
4.3.5.	Buildroot z gotowym toolchainem	97
4.3.6.	Kompilacja	99
4.3.7.	Zmiana konfiguracji, przebudowanie lub usunięcie pojedynczego pakietu	99
4.3.8.	Zmienne środowiskowe	100
4.3.9.	Przeniesienie katalogu Buildroota	100
4.3.10.	Korzystanie z narzędzi	101
4.3.11.	Błędy w działaniu Buildroota	101
4.3.12.	Co dalej?	102
4.4.	OpenWRT	102
4.4.1.	Instalacja OpenWRT w wersji binarnej na urządzeniu	102
4.4.2.	Menedżer pakietów	105
4.4.3.	Obsługa Opkg	105
4.4.4.	Przykład: udostępnianie dysku USB dla systemów Windows	106
4.4.5.	Dodatkowe narzędzia – SDK	107
4.4.6.	Dodatkowe narzędzia – ImageBuilder	108
4.4.7.	Instalacja OpenWRT (z kodu źródłowego)	108
4.4.8.	Prototypowanie: OpenWRT w QEMU i na urządzeniu	111
4.5.	Scratchbox	114
4.5.1.	Scratchbox2	115
4.5.2.	Scratchbox2 – Instalacja	115
4.5.3.	Scratchbox2 – Przygotowanie i konfiguracja	116
4.5.4.	Jak to działa?	117
4.5.5.	Uruchamianie i debugowanie programów bezpośrednio na urządzeniu	118
4.5.6.	Scratchbox (1) – instalacja i konfiguracja	121
4.5.7.	Jak korzystać z gotowych pakietów?	126
4.5.8.	Scratchbox (1) – Budowanie pakietów ze źródeł	130

4.6.	Inne narzędzia	131
4.6.1.	Emdebian	131
4.6.2.	Ptxdist	133
4.6.3.	LTIB	134
4.6.4.	MeeGo	135
4.6.5.	OpenEmbedded	137
4.7.	Instalacja systemu Debian 6.0 w wersji dla architektury ARM	139
4.7.1.	Instalacja – etap I (stacja robocza).....	140
4.7.2.	Instalacja – etap II (urządzenie).....	141
4.7.3.	Instalacja – etap III (podstawowa konfiguracja).....	142
5.	Emulatory	143
5.1.	QEMU	145
5.1.1.	Instalacja	145
5.1.2.	Emulowane platformy ARM	146
5.1.3.	Kompilacja QEMU ze źródeł	148
5.2.	Emulacja BeagleBoard, DevKit8000 i innych platform OMAP3	150
5.2.1.	Typowe parametry wywołania	152
5.2.2.	Obrazy dysków i kart pamięci	153
5.2.3.	Obsługa sieci	154
5.3.	Obrazy płyt i dysków	156
5.4.	Emulacja urządzeń MTD	156
6.	Konfiguracja i kompilacja jądra	159
6.1.	Wersje Linuksa	159
6.1.1.	Rozwój jądra 2.6	159
6.1.2.	Wersje eksperymentalne	161
6.1.3.	Dodatkowa dokumentacja	161
6.1.4.	Jak zdobyć kod źródłowy jądra	162
6.1.5.	Czy kompilować?.....	163
6.2.	Konfiguracja kodu źródłowego	164
6.2.1.	General set-up.....	167
6.2.2.	Enable loadable module support.....	167
6.2.3.	Enable the block layer	167
6.2.4.	System Type	168
6.2.5.	Processor type and features	169

6.2.6.	Boot options.....	169
6.2.7.	CPU Power Management.....	170
6.2.8.	Floating poin emulation.....	170
6.2.9.	Power management and ACPI options.....	170
6.2.10.	Bus options (PCI etc).....	170
6.2.11.	Executable file formats / Emulations.....	170
6.2.12.	Networking support.....	171
6.2.13.	Device Drivers.....	171
6.2.14.	Firmware Drivers.....	172
6.2.15.	File systems.....	172
6.2.16.	Kernel hacking.....	172
6.2.17.	Security options.....	173
6.2.18.	Cryptographic API.....	173
6.2.19.	Virtualization.....	173
6.2.20.	Library routines.....	173
6.2.21.	Kompilacja i instalacja.....	173
6.2.22.	Dodatkowa dokumentacja.....	174
7.	Jak działa jądro?.....	175
7.1.	Z czym się zmagamy?.....	175
7.2.	Sterownik urządzenia.....	176
7.3.	Przestrzeń użytkownika – procesy.....	177
7.3.1.	Cykl życia procesu, monitorowanie procesów.....	179
7.3.2.	Szeregowanie procesów.....	184
7.3.3.	Komunikacja między procesami.....	184
7.3.4.	Monitorowanie pamięci.....	185
7.4.	Interfejsy udostępniane przez jądro.....	187
7.4.1.	Wywołania systemowe.....	189
7.4.2.	System plików proc i inne oparte na pamięci RAM.....	190
7.4.3.	Pliki urządzeń.....	194
7.4.4.	udev.....	196
7.4.5.	mdev.....	198
7.4.6.	Pozostałe mechanizmy komunikacji.....	200
7.5.	Po stronie jądra.....	200
7.5.1.	Moduły.....	201

7.5.2.	Skąd wziąć narzędzia do zarządzania modułami?	202
7.5.3.	Jak ich używać	203
7.5.4.	Frameworki	204
7.5.5.	Model urządzeń w jądrze	205
7.5.6.	Magistrala	205
7.5.7.	Przykład: magistrala USB	206
7.5.8.	Specyfika systemów wbudowanych	208
7.5.9.	Przykład – port szeregowy w procesorach firmy Atmel	208
7.5.10.	Zasoby urządzeń	210
7.5.11.	Sterowniki – podsumowanie	211
7.6.	Obsługa USB	212
7.6.1.	Klient USB	213
7.6.2.	File-backed Storage Gadget	214
7.6.3.	Ethernet Gadget (with CDC Ethernet support)	215
7.6.4.	Serial Gadget (with CDC ACM and CDC OBEX support)	216
7.7.	GPIO w Linuksie	217
7.7.1.	LED Class Driver	218
7.7.2.	GPIO keys	219
7.7.3.	Ogólny sterownik GPIO	222
7.8.	Korzystanie z innych magistral	223
7.9.	Zarządzanie energią	224
7.9.1.	Liczniki	225
7.9.2.	Usypianie i przywracanie stanu systemu	226
7.9.3.	Interakcja z przestrzenią użytkownika	227
7.9.4.	Co robi procesor, gdy nic nie robi?	227
7.9.5.	Inne mechanizmy zarządzania energią	230
8.	Programowanie w jądrze	231
8.1.	Zanim zaczniemy	231
8.1.1.	Układ katalogów	231
8.1.2.	Język programowania i kompilator	232
8.1.3.	Brak biblioteki standardowej języka C	233
8.1.4.	Przenośność	234
8.1.5.	Rozmiar słowa	235
8.1.6.	Typy nieprzejrzyste	236

8.1.7.	Kolejność bajtów w słowie	236
8.1.8.	Typy o stałych rozmiarach	237
8.1.9.	Brak operacji zmiennoprzecinkowych	237
8.1.10.	Nie ma stałego API	237
8.1.11.	Zarządzanie pamięcią	238
8.1.12.	Synchronizacja jądra	241
8.1.13.	Obsługa przerwania	243
8.1.14.	Licencjonowanie jądra	246
8.1.15.	Prototypowanie sterownika	247
8.2.	Własne moduły jądra	248
8.2.1.	Niezbędne narzędzia i przygotowanie	248
8.2.2.	Kod źródłowy jądra	248
8.2.3.	Pierwszy moduł	249
8.2.4.	Kompilacja pierwszego modułu	250
8.2.5.	Dołączanie modułu do kodu jądra	251
8.2.6.	Funkcje udostępniane przez moduły	253
8.2.7.	Parametry modułów	255
8.2.8.	Parametry konfiguracyjne w /proc/sys	257
8.2.9.	Obsługa systemu plików debugfs	259
8.2.10.	Urządzenie znakowe	261
8.2.11.	Inne operacje na plikach – mmap	264
8.3.	Przykład z życia: sterownik portu szeregowego	268
8.3.1.	Implementacja przesyłania danych	271
8.3.2.	Wysyłanie oparte na próbkowaniu	272
8.3.3.	Wysyłanie oparte na przerwaniach	272
8.3.4.	Implementacja odbierania danych	272
8.3.5.	Linie kontroli modemu	274
8.3.6.	termios	275
8.3.7.	Konsola	275
9.	System bazowy	277
9.1.	Instalacja Busyboksa	278
9.2.	Ramdisk	281
9.3.	Urządzenie blokowe	282
9.3.1.	Systemy plików dla urządzeń blokowych	282

9.3.2.	Karty pamięci	284
9.3.3.	System plików squashfs	287
9.3.4.	FUSE i NTFS	287
9.4.	Pamięć Flash	288
9.4.1.	Opcje konfiguracji jądra	290
9.4.2.	Podział na partycje	293
9.4.3.	Systemy plików dla urządzeń MTD	296
9.4.4.	UBI	299
9.5.	Rozwiązania hybrydowe	302
9.6.	Sieciowy system plików	303
9.7.	XIP	306
9.8.	Obsługa systemów plików	307
9.8.1.	Montowanie	307
9.8.2.	Kontrola wykorzystania przestrzeni dyskowej	308
9.9.	Szyfrowane systemy plików	309
9.9.1.	ecryptfs	309
9.9.2.	device-mapper	310
9.10.	Praca z urządzeniem – narzędzia pomocnicze	311
9.10.1.	Kopia zapasowa	311
9.10.2.	Minicom	312
9.10.3.	Aktualizacja systemu na urządzeniu	315
10.	Uruchamianie systemu	317
10.1.	Bootstrap	318
10.1.1.	Uruchamianie systemu z karty SD	321
10.2.	SAM-BA	323
10.2.1.	RomBOT	323
10.2.2.	Wersje	327
10.2.3.	Korzystanie z programu	328
10.2.4.	SAM-BA i Linux	330
10.2.5.	Zmiany w kodzie appletów	331
10.3.	Toshiba AC100 (NVIDIA Tegra 2)	332
10.3.1.	Narzędzia deweloperskie	333
10.3.2.	Konfiguracja jądra i systemu bazowego	336
10.3.3.	Programowanie urządzenia	337
10.4.	Bootloader pierwszego poziomu	338

10.4.1.	X-loader	338
10.4.2.	AT91Bootstrap.....	339
10.4.3.	Freescale i.MX23	339
10.4.4.	AT91 – własny program uruchomieniowy	342
10.4.5.	Parametry jądra	343
10.5.	u-boot	344
10.5.1.	Instalacja u-boota.....	345
10.5.2.	Pomoc	345
10.5.3.	Zmienne środowiskowe u-boota	346
10.5.4.	TFTP	347
10.5.5.	Instalacja i konfiguracja serwera tftpd	347
10.5.6.	mkimage	348
10.5.7.	Przykłady korzystania z u-boota	349
10.5.8.	Modyfikacja kodu źródłowego.....	349
10.6.	Jądro systemu	351
10.6.1.	Co się dokładnie dzieje w jądrze?.....	352
10.6.2.	Proces numer 1.....	355
10.7.	Optymalizacja czasu uruchamiania systemu	355
10.7.1.	Bootloader.....	356
10.7.2.	Jądro.....	356
10.7.3.	System bazowy	360
11.	Diagnostyka	365
11.1.	Sprzętowe narzędzia debugowania	366
11.1.1.	Oscyloskop	366
11.1.2.	JTAG	367
11.1.3.	Obsługa urządzeń JTAG	368
11.2.	Debugowanie aplikacji	369
11.2.1.	Instalacja	370
11.2.2.	Korzystanie z GDB	370
11.2.3.	Graficzne nakładki na GDB.....	374
11.3.	Śledzenie procesów	374
11.3.1.	Analizowanie działania skryptów	374
11.3.2.	Strace	375
11.3.3.	Śledzenie systemu	375

11.4.	Debugowanie jądra	376
11.4.1.	Opcje debugowania jądra	377
11.4.2.	Jak dobór kompilatora wpływa na jądro	378
11.4.3.	Wpisywanie komunikatów	379
11.4.4.	Poziomy rejestrowania	379
11.4.5.	Bufor komunikatów	380
11.4.6.	dev_info i dev_err	381
11.4.7.	Preprocesor C i przydatne makra	381
11.4.8.	Dedykowany system plików	383
11.4.9.	Oops	384
11.4.10.	Magic SysRq	384
11.4.11.	Debugowanie pamięci jądra	385
11.4.12.	Zastosowanie GDB do debugowania jądra	385
11.5.	KGDB	385
11.5.1.	Przygotowanie KGDB do pracy	386
11.6.	Debugowanie przy użyciu QEMU	388
11.6.1.	Debugowanie jądra przy pomocy QEMU	388
11.6.2.	Debugowanie U-BOOT-a	390
11.6.3.	Debugowanie uClibc	390
12.	Przykładowe projekty	393
12.1.	Skąd się bierze dystrybucja Linuksa?	393
12.2.	Konfiguracja wstępna	394
12.3.	Biblioteka ncurses	396
12.4.	PowerTOP	398
12.5.	Dźwięk w systemie Linux	399
12.5.1.	OSS	399
12.5.2.	ALSA	400
12.5.3.	alsa-lib	401
12.5.4.	SALSA	403
12.5.5.	Narzędzia ALSA	404
12.5.6.	Serwery dźwięku	405
12.5.7.	Portaudio	406
12.6.	Gstreamer	407
12.6.1.	Korzystanie z GStreamer	409

12.7. Mplayer	413
12.7.1. MPlayer i video4linux	414
12.8. Synteza mowy – rozwiązania opensource.....	416
12.8.1. Espeak	416
12.8.2. Festival – Flite	418
12.8.3. Komercyjne rozwiązania syntezy mowy	419
12.9. zlib	419
12.10. Kodowanie i dekodowanie dźwięku	420
12.10.1. Mp3	421
12.10.2. Dekompresja mp3	421
12.10.3. Kompresja mp3	424
12.10.4. AAC/MP4.....	425
12.10.5. RealAudio	426
12.10.6. WMA	426
12.10.7. Ogg	426
12.11. Szyfrowanie	432
12.11.1. Szyfry symetryczne	434
12.11.2. Instalacja openssl	436
12.11.3. Instalacja crypted	436
12.11.4. Szyfry z kluczem jawnym	437
12.11.5. Podpis elektroniczny	438
12.11.6. Szyfrowanie haseł w Linuksie	439
12.11.7. Szyfrowanie z kluczem jawnym w praktyce	440
12.11.8. Własne CA, obsługa certyfikatów	442
12.11.9. Propozycje użycia	445
12.11.10. Wydajność szyfrowania.....	445
12.12. Serwer SSH	446
12.12.1. Uruchomienie serwera	447
12.12.2. Rozwiązywanie problemów	447
12.13. DirectFB.....	447
12.14. QT	452
12.14.1. Instalacja za pomocą Buildroota	452
12.14.2. Instalacja zindywidualizowana	453
12.14.3. Praca z biblioteką QT – GUI	455

12.15. QTOPIA	460
12.15.1. QT x86	461
12.15.2. Biblioteki pomocnicze: uuid, tslib, jpeg	461
12.15.3. QT ARM	464
12.15.4. Przykładowa aplikacja	465
12.16. Maszyna wirtualna Javy (MIDP + CDC, CLDC)	466
12.16.1. Java w systemach wbudowanych	467
12.16.2. gcj	469
12.16.3. Biblioteka klas	469
12.16.4. JamVM	472
12.16.5. JamVM – testy	473
12.16.6. PhoneME	473
12.17. Obsługa systemów plików i urządzeń MTD	475
12.17.1. ext2, ext3, ext4	475
12.17.2. LZO	476
12.17.3. MTD	478
12.18. Drukowanie	479
12.18.1. CUPS	479
12.18.2. Jak to działa?	481
12.18.3. Skąd wziąć sterowniki?	482
12.18.4. Instalacja komponentów systemu drukowania	483
12.19. Zegar czasu rzeczywistego	486
12.20. strace	488
12.21. Serwer HTTP	489
12.21.1. Sterowanie LED-ami	490
12.22. Sieci bezprzewodowe	491
12.22.1. Wprowadzenie w pigułce do 802.11	492
12.22.2. Wi-Fi	492
12.22.3. Protokół	493
12.22.4. Bezpieczeństwo	493
12.22.5. Obsługa w systemie Linux	495
12.22.6. Przykładowe urządzenie	495
12.22.7. Interfejsy	500
12.22.8. Tryby pracy interfejsu	501

12.22.9. Sieć Ad-Hoc	502
12.22.10. Podłączanie do punktu dostępowego WPA2	503
12.22.11. Konfiguracja punktu dostępowego	504
12.23. Zdalne sterowanie urządzeniem	505
12.23.1. VNC	505
12.23.2. X11vnc	506
12.23.3. LibVNCServer	507
12.23.4. Bufor ramki	508
12.23.5. Uinput	510
12.23.6. FbVNC	512
12.24. Przygotowanie systemu do uruchomienia	517
12.24.1. Konfiguracja	518
12.24.2. Przygotowanie	519
12.24.3. Kopiowanie plików i bibliotek	520
12.24.4. Haki	521
12.24.5. Skrypty startowe i pliki konfiguracyjne	522
12.24.6. Przygotowanie obrazu	523
A. Przygotowanie środowiska pracy	525
A.1. Wybór dystrybucji	525
A.2. Dobór sprzętu	527
A.2.1. Konfiguracja wirtualnej maszyny	528
A.3. Instalacja systemu Debian/GNU Linux	533
A.3.1. Skąd wziąć nośniki instalacyjne	533
A.3.2. Instalacja	534
A.4. Uwagi dotyczące użytkownika systemu	538
A.4.1. Konto administratora	538
A.4.2. Instalacja oprogramowania	539
B. Polecenia powłoki	541
B.1. Podstawowe narzędzia powłoki	541
B.1.1. Obsługa plików i katalogów	541
B.1.2. Wyświetlanie informacji o plikach	542
B.1.3. Wyświetlanie zawartości plików	542
B.1.4. Dopasowywanie nazw plików – znaki wieloznaczne	543
B.1.5. Przeszukiwanie plików	543

B.1.6.	Zmiana praw plików	543
B.1.7.	Porównywanie zawartości plików i katalogów	544
B.1.8.	Wyszukiwanie plików	544
B.1.9.	Przekierowania	544
B.1.10.	Kontrola procesów	545
B.1.11.	Rozmiary plików i partycji	545
B.1.12.	Archiwa	545
B.1.13.	Drukowanie	546
B.1.14.	Zarządzanie użytkownikami	546
B.1.15.	Zarządzanie czasem	546
B.1.16.	Pomoc	547
B.1.17.	Obliczenia	547
B.1.18.	Administracja	547
B.1.19.	Jądro, sprzęt, moduły	548
B.1.20.	Interfejsy jądra	548
B.1.21.	Praca zdalna	549
B.1.22.	HTTP	549
B.2.	Edytor tekstu VIM	549
B.3.	Skrypty powłoki	552
B.4.	Kompilator gcc	554
C.	Praca z kodem źródłowym, system kontroli wersji GIT	555
C.1.	Tworzenie łat	555
C.2.	Korzystanie z GIT-a	556
C.2.1.	Początek pracy	556
C.2.2.	Nowy projekt	556
C.2.3.	Pobranie istniejącego projektu	557
C.2.4.	Historia zmian	558
C.2.5.	Tworzenie łat	558
C.2.6.	Gałęzie projektu	558
C.2.7.	Praca grupowa	559
C.3.	Przeglądanie plików źródłowych	561
C.3.1.	Grep i wyrażenia regularne	561
C.3.2.	cscope	563
C.3.3.	LXR	564